

Halina Olendzka

Warszawa, dnia

RU/ /BCH/10

Pan Dariusz Daniluk
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

W związku z przekazaniem do zaopiniowania w dniu 21 stycznia 2010 roku (znak: FN-6/0301/162-6/LPM/09/1046), *projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lekarzy wykonujących zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, uprzejmie informuję, iż Rzecznik Ubezpieczonych zgłasza następujące uwagi.

1. Rzecznik Ubezpieczonych proponuje rozważenie podwyższenia zaproponowanych w rozporządzeniu minimalnych sum gwarancyjnych w odniesieniu do jednego zdarzenia i wszystkich zdarzeń w okresie ubezpieczenia. Należy bowiem wskazać, iż sumy zaproponowane w projekcie są niższe niż w innych państwach Unii Europejskiej. Z drugiej strony należy również mieć na względzie fakt, iż kwoty zasądzonych zadośćuczynień czy też świadczeń w wyniku szkód osobowych powstałych na skutek błędów lekarskich niejednokrotnie przewyższają swoją wysokością kwoty zaproponowanych minimalnych sum gwarancyjnych. Dla przykładu:

- w wyroku z dnia 8 lutego 2006 roku (sygn. akt I ACa 1131/05) Sąd Apelacyjny w Poznaniu przyznał kwotę odszkodowania w wysokości **477.000 zł** (w tym zadośćuczynienie w wysokości 300.000 zł) oraz comiesięczną rentę w wysokości 2800 zł na rzecz małoletniego powoda, który w związku z wadliwie

przeprowadzonym porodem doznał ciężkiego 4-kończynowego porażenia mózgowego,

- wyrokiem z dnia 12 grudnia 2003 r. (sygn. akt II C 911/01/05; PiM 2005, nr 2, s. 122), Sąd Okręgowy w Katowicach ostatecznie zasądził na rzecz 34-letniego powoda zadośćuczynienie w wysokości **300.000 zł** z tytułu krzywdy doznanej w następstwie zawnionego przez szpital i lekarza, lecz zbędnego odjęcia jelita. Sąd uznał 300.000 zł za kwotę adekwatną do rozmiaru krzywdy zaznaczając jednocześnie, że w połączeniu z rentą, zadośćuczynienie należy zabezpieczyć powoda na przyszłość przy odpowiednim, zainwestowaniu.
- w dniu 10 listopada 2009 roku, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie, sąd zasądził od jednego ze szpitali oraz jego ubezpieczyciela łącznie ponad **1.000.000 zł** (w tym 600.000 zł wynosiło zadośćuczynienie) małoletniemu, który został kaleką z powodu błędu popełnionego przy porodzie. Suma gwarancyjna ubezpieczenia szpitala wynosiła 170.000 zł.

Przytoczone przykłady pozwalają przypuszczać, iż kwoty zasądzonych świadczeń na skutek szkód powstałych w wyniku błędów lekarskich będą stale wzrastać i zbliżać się w swoich wielkościach do kwot zasądzanych w innych krajach Unii Europejskiej. W opinii Rzecznika, zaproponowane sumy gwarancyjne w konsekwencji powodują, iż ubezpieczenie obowiązkowe jedynie ogólnie zabezpieczy interesy prawne osób wykonujących zawód lekarza, szczególnie w zakresie łącznej sumy gwarancyjnej, albowiem kwota stanowiąca równowartość ok. 100 000 zł, 185 000 zł czy też 400 000 zł nie zabezpiecza w pełni ewentualnych roszczeń poszkodowanych pacjentów, szczególnie w sytuacji, w której uszczerbek na zdrowiu pacjenta wskutek popełnionego błędu medycznego okaże się znaczny. Należy bowiem pamiętać, że z kwoty tej pokryte będą nie tylko należne odszkodowania czy zadośćuczynienia, ale także koszty potencjalnych rent. Wobec podwyższającej się szkodowości oraz zapadających wyroków sądowych wydaje się konieczne rozważenie podwyższenie proponowanych sum gwarancyjnych, mając oczywiście na względzie iż koszty tych ubezpieczeń wzrosną.

2. W § 6 projektu rozporządzenia proponuje się, aby rozporządzenie z uwagi na ryzyko niemożności dotrzymania ustawowego terminu wejścia w życie, w porządku prawnym zaczęło obowiązywać z dniem ogłoszenia. Jednakże w ocenie Rzecznika powstaje wątpliwość, a co za tym idzie ewentualne zarzuty, czy faktycznie wyznaczenie takiego

terminu nie stoi w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego, jeżeli zgodnie z § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia - obowiązek ubezpieczenia powstaje nie później niż w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania czynności zawodowych. W konsekwencji z dniem ogłoszenia rozporządzenia część lekarzy oraz lekarzy dentyistów nie będzie mogła tego obowiązku wypełnić. Należy bowiem wskazać, iż pomimo zaproponowania rozwiązania wskazanego w § 5 projektu rozporządzenia, zarówno lekarze jak i lekarze dentyści nie mieli do tej pory obowiązku zawierania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zaś zgodnie z delegacją ustawową zawartą w art. 48b ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty, określenie terminu powstania obowiązku ubezpieczenia zostanie dokonane w drodze rozporządzenia.

Reasumując, rozumiejąc okoliczność, iż przepisy ustawy o izbach lekarskich opublikowane w Dzienniku Ustaw z dnia 22 grudnia 2009 roku, nie zawierały przepisów przejściowych w zakresie wejścia w życie regulacji z zakresu delegacji ustawowej, Rzecznik Ubezpieczonych z ostrożności sugeruje wprowadzenie 7 - dniowego *vacatio legis*, tak aby zobowiązani do zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia OC, nie byli z jednej strony zaskakiwani proponowanymi rozwiązaniami legislacyjnymi, z drugiej strony aby mieli realną możliwość wypełnienia nałożonego na nich obowiązku ubezpieczenia i dostosowania się do zmieniającego się otoczenia prawnego.